

POSTANOWIENIE

Dnia 16 czerwca 2010 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący)

SSN Jan Górowski (sprawozdawca)

SSA Jan Futro

w sprawie ze skargi M. G., W. O. i J. A.

o wznowienie postępowania w sprawie z wniosku M. G.

przy uczestnictwie W. O., J. A. i Miasta W.

o stwierdzenie nabycia własności nieruchomości przez zasiedzenie, zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego w W.

z dnia 27 lutego 2008 r., sygn. akt V Ca (...),

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 16 czerwca 2010 r.,

zażalenia skarżących na postanowienie Sądu Okręgowego w W.

z dnia 17 listopada 2009 r., sygn. akt V Ca (...),

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Sąd Okręgowy w W. postanowieniem z dnia 17 listopada 2009 r. odrzucił skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem tego Sądu z dnia 27 lutego 2008 r., wskazując jako podstawę art. 410 § 1 k.p.c.

Skarżąca w zażaleniu na to postanowienie wniosła o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 410 § 1 k.p.c. Sąd odrzuca skargę wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie. Podstawy skargi o wznowienie postępowania wyczerpująco określają przepisy art. 401, 401¹ i 403 k.p.c. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 28 października 1999 r. II UKN 174/99 (OSNP 2001, nr 4, poz. 133), a następnie w postanowieniu z dnia 21 września 2007 r. V CZ 88/07 Lex nr 486003), jeżeli z uzasadnienia skargi wynika, że okoliczności w niej wskazane nie wyczerpują ustawowej przesłanki wznowienia postępowania, wymienionej w powyższych przepisach k.p.c., to podnoszona w żądaniu podstawa prawna żądania nie zachodzi. W takim przypadku skarga nie jest oparta na ustawowej podstawie wznowienia i podlega odrzuceniu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 lipca 2005 r., IV CO 6/05, Biul. SN 2005, nr 9, postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 września 2007 r. IV CZ 48/07, Lex nr 485887 i postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 stycznia 2008 r. III UZ 13/07, Lex nr 442729).

Według art. 403 § 2 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania w razie późniejszego wykrycia takich okoliczności faktycznych lub środków dowodowych, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy, a z których strona nie mogła skorzystać w poprzednim postępowaniu. Zarówno nowe okoliczności, jak i nowe środki dowodowe muszą być tego rodzaju, aby powołanie ich mogło mieć wpływ na wynik sprawy. Wskazując zatem te okoliczności lub dowody, podać trzeba równocześnie, w jakim zakresie ich uwzględnienie mogło zmienić podstawę orzekania, wpływając tym samym na treść samego rozstrzygnięcia. Nowe okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, które mogłyby mieć wpływ na wynik sprawy to takie fakty, z których strona nie mogła skorzystać w postępowaniu prawomocnie zakończonym. Wykrycie o którym mowa w powołanym art. 403 § 2 k.p.c. odnosi się do okoliczności i dowodów w poprzednim postępowaniu w ogóle nie ujawnionych i wówczas nieujawnialnych, bo nieznanymi stronie i dla niej niedostępnymi. Nie odnosi się natomiast do okoliczności i dowodów jawnych z materiału poprzedniego postępowania, a tylko niedostrzeżonych przez stronę (por. postanowienie SN z dnia 15 maja 1968 r., I Co 1/68, OSNCP 1969 nr 2, poz. 36, postanowienie SN z dnia 17 stycznia 2001 r., IV CKN 1515/00, niepubl., postanowienie SN z dnia 19 stycznia 2006 r., IV CZ 143/05 niepubl.).

W przedmiotowej sprawie zakończonej prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego z dnia 27 lutego 2008 r., zainteresowani podnosili, że sporne działki nr (...) i (...) aktem notarialnym z 1890 r. G. A. (ojciec N. G.) nabył od swojego ojca J. A. i

posiadał je samoistnie do 17 stycznia 1946 r., tj. do chwili śmierci, a własność utracił w dniu 26 października 1945 r., czyli z dniem wejścia w życie dekretu z dnia 26 października 1945 r. o własności i użytkowaniu gruntów na obszarze (...) (Dz. U. Nr 50, poz. 279). Artykuł 1 tego dekretu stanowił bowiem, że w celu umożliwienia racjonalnego przeprowadzenia odbudowy stolicy i dalszej jej rozbudowy zgodnie z potrzebami Narodu, w szczególności zaś szybkiego dysponowania terenami i właściwego ich wykorzystania, wszelkie grunty na obszarze W. przechodzą z dniem jego wejścia w życie na własność gminy W.

W skardze o wznowienie postępowania skarżący z kolei podnosili, że G. A. nie był właścicielem, działki nr (...) gdyż stanowiła wówczas część pastwiska niepodzielonego, oznaczonego w tabeli likwidacyjnej wsi S., odwołując się do planu gruntów włościan wsi S. w wyrysie sporządzonym z oryginału z 1889 r. przez mierniczego przysięgłego W. K. w dniu 2 czerwca 1939 r.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego, ugruntowany jest pogląd, że niemożność skorzystania w poprzednim postępowaniu z określonych okoliczności faktycznych lub środków dowodowych nie zachodzi, gdy istniała obiektywna możliwość powołania ich w tym postępowaniu, a tylko na skutek opieszałości, zaniedbania, zapomnienia czy błędnej oceny potrzeby powołania strona tego nie uczyniła (por. postanowienie SN z dnia 10 lutego 1999 r., II CKN 807/98, postanowienie SN z dnia 15 maja 1968 r., I CO 1/68, OSNCP 1969, Nr 2, poz. 36, postanowienie SN z dnia 12 lutego 2004 r., V CZ 158/03, niepubl.).

W przedmiotowej sprawie skarżący nie wykazali, że powyższy dokument nie znajduje się w archiwum państwowym, a zatem brak podstaw do przyjęcia, że nie można było z niego skorzystać w poprzednim postępowaniu.

Dokument ten nie obala domniemania, że G. A. był właścicielem także działki (...) w dniu wejścia w życie dekretu (...). Według prawa dzielnicowego, jego posiadanie po nabyciu od ojca w 1890 r. nawet w złej wierze musiało doprowadzić do zasiedzenia jeszcze przed drugą wojną światową (art. 2265 i 2262 Kodeksu Napoleona).

W tym stanie Sąd Okręgowy trafnie ocenił, że wskazane przez skarżącą środki dowodowe nie są objęte hipotezą art. 403 § 2 k.p.c. i skargę o wznowienie postępowania, jako nieopartą na ustawowej podstawie wznowienia odrzucił, co przesądza o bezzasadności zażalenia. (art. 394¹ § 3 k.p.c. w zw. z art. 398¹⁴ k.p.c.).